

Universitätsbibliothek Paderborn

Cvrsvs Theologici ...

Ea Brevitate Conscriptus, Qvam Tot Tantarvmqve Rervm Amplitudo Et
Varietas Patitvr ...

Quas Prima Pars Et Prima Secundæ Divi Thomæ Complectvntvr -
Qvæstiones Insvper Ad Mores & praxim spectantes, quæ peculiarem cum
Scholasticis habent connexionem, declarantur

Carleton, Thomas Compton

Leodii, 1659

Sect. X. Applicatur præcedens doctrina ad species Angelicas in particulari:
Vbi de actibus liberis, & secretis cordium.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13718

in instanti B. & reliquis postea subsequen-
tibus conservari. Plura hęc de re sect. sequente.

SECTIO DECIMA.

Applicatur præcedens doctrina ad species Angelicas in particulari; ubi de actibus liberis, & secretis cordium.

I. Communis sententia est, posse causam completam ab agendo impedi, defectu conditionis extrinsecæ.

I. Dico primò: etiamsi principium creatum sit completum, ab operatione nihilominus impediri potest defectu conditionis extrinsecæ, ad operandum requisita: ita generatim loquendo omnes penè auctores, Suarez hęc, lib. 2. cap. 11. n. 13. & 14. & disp. 35. Metaphys. sect. 4. num. 2. Albertinus Corollario 8. & 12. ex primo principio. Arrubal disp. 167. cap. 2. Monæus disp. 5. cap. 6. Tannerus q. 3. dub. 4. num. 19. Granado Hurtado disp. 12. Metaphys. num. 30. Vasquez. disp. 208. cap. 4. & alii passim. Hęc conclusio probata est totâ sect. præcedente ubi ostensum est, ex hoc capite non repugnare, ut Angelus habuerit species omnes sibi ab initio congenitas.

II. Angelus habere potest principium creatum completum, actuum liberorum alterius effectum repræsentativum.

II. Dico secundò: licet Angelus naturaliter cognoscere nequeat actus liberis alterius, actu existentibus, nec secreta cordium, nil tamen vetat, quo minus habeat principium creatum completum cognitionis illorum effectivum. Advertendum, per secreta cordium non affectiones tantum liberas voluntatis intelligi, sed etiam cogitationes mentis liberas; nam secundum Patres, Christus cogitationes cordis revelando ostendit suam divinitatem, ut Matth. 9. v. 4. dixit Judæis, *Ve quid cogitatis mala in cordibus vestris*, & cap. 12. v. 15. *Sciens interiorum cogitationes eorum*, &c. Unde non rectè Hervæus & Vasquez, citans Alphonsum Dezam, affirmant posse Angelum naturaliter cognoscere cogitationes alterius, quoad substantiam, non tamen prout à voluntate recipiunt denominationem libertatis, seu bonitatis & malitiæ. In intellectu ergo omnes illi actus sunt secreta, qui ad consultationem & deliberationem humanam spectant, vel actus liberos memoria repræsentant: actus etiam quicumque, & res aliæ, ut habitus ab his actibus producti: illa denique omnia, quæ cum his peculiarem habent connexionem, ita ut iis cognitius inferatur existentia horum.

III. Actus interioris liberis alterius nequis Angelus evidenter cognoscere.

III. Prima itaque conclusionis pars probatur: licet enim Angelus ex actibus externis possit conjecturaliter, vel etiam subinde (cùm actus externi jus secreta non fortiantur) cognoscere effectus liberos, non tamen possunt eos Angeli, sicut nec secreta cordium, dum adhuc merè sunt interna, evidenter & intuitivè cognoscere: ita communis Theologorum sententia cum S. Thoma citato, ut videre est apud Suarez hęc, lib. 2. cap. 21. ubi id fide certum esse affirmat Granado tract. 5. disp. 2. sect. 1. & alios. Ratio est quia soli Deo à Scripturâ tribuitur horum secretorum cognitio, utpotè qui solus est *capitulum 7. v. 17. sic 3. Regum 8. n. 40. de Deo dicitur: Nosti solus cor omnium filiorum hominum*; item Psalm. 43. vers. 22. *Ipsè enim novit abscondita cordis*; deinde Jeremia 17. vers. 10. *Pravum est cor omnium, & inscrutabile, & quis cognoscat illud, ego Dominus scrutans cor, & probans renes*. Idem etiam sæpissimè testantur Patres qui videri poterunt in Suario, & Granado citatis.

Soli Deo debetur secretorum cordis cognitio.

Probatur tandem ratione, & simul secunda pars conclusionis ostenditur: nam ut cum S. Thoma quest. 57. art. 4. docent Theologi, creatura libera jus habet secreta circa actus suos liberos, ita ut nulli præterquam Deo, qui perfectissimum & supremum habet dominium, debeatur illorum inspectio. Et sanè, ut benè Granado citatus, num. 11. parum rectè rationi consonum apparet inter homines posse unumquemque secretum aliquid cogitare pro libito, ac velle, idque alios omnes præter Deum celare, id tamen non posse Angelum. Hanc ergo ob causam, donec Angelus præbeat consensum, non debetur connaturaliter alteri concursus ad cognitionem circa actus illos eliciendam: unde cum Deus connaturaliter non præbet, donec conditio illa consensus Angeli ponatur, quantumcumque alter habeat principium illius completum.

IV. Creatura libera jus potestati habet circa actus suos liberos.

Hęc in hominibus videmus; ergo à fortiori in creaturâ est Angelus.

Confirmatur: sic enim, ut Sect. 8. & 9. vidimus, juxta alterius sententiæ auctores, non debetur Angelo species, vel modificatio ante consensum illum positum, nec ante cum est illi violenta speciei hujus vel modificationis carentia; ergo inerè ei non debetur ob defectum conditionis: hęc autem posita esset carentia illius ei violenta: idem ergo dici posset de carentiâ concursus, etiamsi principium effectivum creatum esset completum.

V. Sicut non debetur species, vel modificatio ante consensum, ita nec concursus.

Secundo hoc idem ostendo: nam, etiam juxta auctores sententiæ ponentis hujusmodi modificationem, anima hic in viâ, & antequam separaretur à corpore, licet totam potentiam intrinsecam habeat ad clarè se, & intuitivè videndum, non tamen illi pro hoc statu debetur concursus simultaneus ad hujusmodi visionem sui eliciendam. Sicut ergo, licet hic habeat anima totum principium creatum, pendet nihilominus à morte tanquam à conditione, ut prodire possit in actum, & ut debeatur ei connaturaliter concursus simultaneus, ita & in nostro casu, licet Angelus habeat totum principium creatum requisitum ad actum alterius liberum cognoscendum, potest nihilominus in illius cognitione eliciendâ pendere à consensu alterius, tanquam à conditione, id hic exigente jure naturali secreta, quod ibi exigit ratio divinæ providentiæ.

VI. Anima in viâ, merè defectu conditionis non elicit cognitionem intuitivam sui.

Consensus alterius est conditio, ut Angelo debeatur hujusmodi concursus.

Tertiò probatur: semper namque in physicis causâ efficiens dependet à conditione, nempe applicatione physicâ passivâ, ergo & dependere Angelus poterit à volitione alterius tanquam ab applicatione intentionali, seu spirituali, quâ actus ille liber intellectui ejus applicetur, tunc namque, ut ait S. Thomas, ad illum dirigitur, & sub ejus quasi potestate intentionali constituitur, ita scilicet ut intentionales actus pro libito circa illum exercere possit. Dices applicatio physicâ requiritur, non purè ut conditio, sed quia sine illâ deest alterum comprincipium, nempe passum, quod etiam physicè concurrat. Contrâ: passum tunc existit à parte rei ut supponimus, ergo est in rerum naturâ totum principium productivum effectus, ergo id quod deest, est mera conditio approximationis, quæ in effectum physicè non influit.

VII. Consensus ille est applicatio, non physicâ, sed intentionalis.

Approximatio physicè non influit, sed est mera conditio.